

Lenka Smítková,
Eleonora Kounicová (1809-1908).
Bakalářská práce,
Ústav českých dějin FF UK Praha 2010, 95 s.

Hraběnka Eleonora Kounicová z Kounic, rozená Voračická z Paběnic a Bissingen, je známá v obecném povědomí jako osobnost, jíž byla věnována Babička, erbovní dílo české literatury. Práci Lenka Smítková rozčlenila (por úvodu) do následujících kapitol, dále vnitřně členěných kapitol: Kounicové v českých dějinách, Voračičtí z Paběnic, Postavení šlechty v 19. století, Dětství, mládí a vzdělání Eleonory Voračické z Paběnic, Sňatek a manželství, Mateřství, Vdovství a stáří, Hraběčin společenský život a mecenášství, Spolky, Podpora škol, Smrt hraběnky Eleonory Kounicové. Bakalářskou práci shrnuje krátký závěr, soupis pramenné literatury, včetně elektronických zdrojů a zdobí ji bohatá obrazová příloha.

Lenka Smítková čerpala ve své práci z dostupné literatury, věnované obecně dějinám šlechty v českých zemích, konkrétně pak oběma rodům – Voračickým i Kounicům, dále pak z literatury, která se věnuje životnímu stylu v 19. století, opět pochopitelně se soustředěním na šlechtu (Milena Lenderová, Radmila Slabáková i Zdeněk Bezečný). Autorka kromě literatury báda i v archivech (SOA Litoměřice, pobočka Děčín, Moavský zemský archiv a LAPNP). Ovšem tyto archivy ji bezesporu co se týče rozsahu i kvality dochovaných materiálů zklamaly.

Svůj portrét Eleonory Kounicové tedy rekonstruovala na základě (zlomkovitě) dochované korespondence (důležitá, byť asi nepříliš početná byla ta mezi manžely, v případě Boženy Němcové kompletně vydané), útržkovitě dochovaných vzpomínek (novinové glosy, kondolence či nekrology) těch, které Kounicová jakýmkoli způsobem podporovala, popř. volila cestu analogie (dívčí vzdělání ve šlechtických rodinách, výchova dětí, správa majetku, společenský život šlechty a pražské salóny). Bohužel pro autorku, i pro další historický výzkum, se nedochovaly ani podrobnější záznamy z cest paní Eleonory, z výkladu bakalářské práce vyplývá, že jich uskutečnila nespočet. Práci Lenky Smítkové limitovala i jednostrannost výpovědi dochovaných dokumentů.

V bakalářské práci je také připomenuto propojení rodu Kouniců s „dcerou národa“, tedy Václava Kounice a Zdeňky Havlíčkové. Práce také jmenovitým výčtem připomíná reprezentanty české kultury, kteří se – v různých fázích života paní Eleonory – mohli

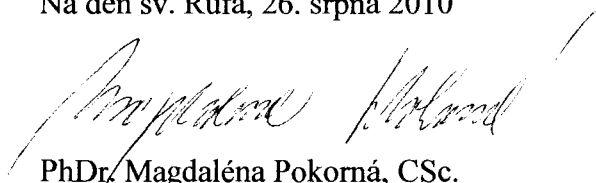
spolehnout na její štědrost (Božena Němcová, Sofie Podlipská, Karolina Světlá, Josef Jaroslav Kalina, Josef Franta Šumavský, Václav Šolc či dr. Bedřich Pacák), důležité je také výčet spolků a institucí, které s hraběčinou finanční podporou mohly počítat (byla mezi nimi Matice česká, ale i národně obranné instituce jako Národní jednoty Pošumavská a Severočeská, Ústřední matice školská atd. Hraběnka posílala pravidelných pět zlatých od roku 1893 také vězeňskému fondu sociální demokracie.

Lenka Smítková nabídla ve své bakalářské práci portrét určitého prototypu české šlechtičny. Dala svému rodu deset dětí, ale přesto rod po meči vymřel, podporovala (zejména za svého vdovství – trvalo bezmála padesát let! – a poté co její děti odrostly) mnohé projekty, s důrazem na ty vlastenecké (bohužel ani tady nemáme dochované přesnější záznamy – neexistují účty? a nebo „levá ruka neměla vědět, co dává pravá?“).

Při dalším, nezávislém čtení této bakalářské práce by byly jistě odstraněny určité redakční nedostatky, ale i jistá nepřesná vyjádření (např. s. 33: Po porážce revoluce roku 1848 se přestala /šlechta/ obávat o svůj statut a byla spokojena s daným stavem, takže její aktivita začala stagnovat), popř. specifikována, když už je uvedena, příčina smrti manžela paní Eleonory (nešlo pravděpodobně o zánět sliznice, ale slinivky). Autorem knihy Někdejší Betty je Jiří Morava, nikoli Jiří Moravec (chyba se objevuje jak v poznámce, tak v seznamu literatury).

Práce Lenky Smítkové splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci, a proto ji **doporučuji k obhajobě.**

Na den sv. Rufa, 26. srpna 2010

PhDr. Magdaléna Pokorná, CSc.